

नेपाल विद्युत् प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन उपसमूह, तह-१०, सह-निर्देशक पदको प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

१. लिखित परीक्षाको विषय, पूर्णाङ्क, परीक्षा प्रणाली, प्रश्नसंख्या, अंकभार र समय निम्नानुसार हुनेछ ।

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	प्रतिप्रश्न अंकभार	समय
प्रथमपत्र	सेवा सम्बन्धी	५०	विषयगत	छोटो उत्तर	६	५
				लामो उत्तर	२	१०
द्वितीयपत्र	व्यवस्थापकीय ज्ञान	५०	विषयगत	छोटो उत्तर	६	५
				समस्या समाधान	१	२०

२. प्रथमपत्र र द्वितीयपत्रको परीक्षा २ पटक गरेर हुनेछ । प्रथमपत्रको परीक्षा सकिए पछि द्वितीयपत्रको परीक्षा तत्काल हुनेछ ।

३. परीक्षाको माध्यम नेपाली वा अंग्रेजी भाषा हुनेछ ।

प्रथमपत्र – सेवा सम्बन्धी

(क) विषयगत ज्ञान

१. सार्वजनिक नीतिको तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकनको सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक पक्ष ।
२. नेपालमा योजनावद्ध विकासको उद्देश्य, रणनीतिक प्रयासहरू (Strategic Efforts) र तीनको सान्दर्भिकता तथा उपलब्धीको विश्लेषण ।
३. विकास योजनाको अनुगमन र मूल्यांकन प्रणालीको सैद्धान्तिक पक्ष, नेपालमा अनुगमन र मूल्यांकन प्रणालीको विकासको सन्दर्भमा भएका संस्थागत प्रयासहरू तथा तीनको औचित्य र प्रभावकारीता ।
४. आयोजना विश्लेषण तथा व्यवस्थापनका आधारभूत पक्षहरू (Fundamentals of Project Analysis and Management) र नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको सन्दर्भमा आयोजना कार्यान्वयन ।
५. नेपालमा गरिबीको वस्तुस्थितिको विश्लेषण, न्यूनिकरणका लागि भएका संस्थागत प्रयासहरू र उपलब्धी ।
६. विकासका केही आयामहरू
  - (क) विश्वव्यापीकरण, उदारीकरण र नीजिकरण (Globalization, Liberalization and Privatization)
  - (ख) समावेशी विकास (Inclusive Development)
  - (ग) समावेशी वित्त (Inclusive Finance)
  - (घ) नीजि क्षेत्र विकास र सार्वजनिक-नीजि साझेदारी (Private Sector Development and Public Private Partnership)
७. सुशासनको अवधारणा र नेपालमा भएको प्रयास र उपलब्धी ।
८. बजेट निर्माण, कार्यान्वयन र मूल्यांकनका सैद्धान्तिक तथा नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको सन्दर्भमा यसका व्यवहारिक पक्षहरू ।
९. प्रशासनिक संगठनको अवधारणा र यसमा विविध सैद्धान्तिक पक्षहरूको व्यवहारिक सान्दर्भिकता ।
१०. संस्थागत विकास (Institution Building) को अवधारणा, चुनौति र अवसर ।
११. व्यवस्थापनका केही पक्षहरू
  - (क) संकट व्यवस्थापन (Crisis Management)
  - (ख) बैठक व्यवस्थापन (Managing Meeting)
  - (ग) गुनासो व्यवस्थापन (Grievances Handling)
  - (घ) सेवा प्रवाह व्यवस्थापन (Managing Service Delivery)
  - (ङ) जनसम्पर्क व्यवस्थापन (Public Relation Management)
१२. संगठनात्मक संस्कृति (Organizational Culture) को सैद्धान्तिक एवं व्यवहारिक पक्ष ।
१३. नेपालको जलविद्युत् विकासमा नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको भूमिका तथा जिम्मेवारी र त्यसको औचित्यता तथा प्रभावकारिता ।
१४. नेपालमा सार्वजनिक संस्थान स्थापनाको उद्देश्य र त्यसको सान्दर्भिकता, उपलब्धी र व्यवस्थापकीय पक्षहरू
१५. नेपालको सार्वजनिक संस्थानको समग्र कार्य सञ्चालन क्षमता अभिवृद्धिमा भएका प्रयासहरू र त्यसको प्रभावकारिता ।
१६. शक्ति सन्तुलन र शक्ति पृथकीकरण ।
१७. संघिय शासन प्रणाली (Federalism)

(ख) नेपाल सरकारका प्रमुख नीतिहरू

- (क) वैदेशिक लगानी नीति
- (ख) औद्योगिक नीति
- (ग) जलविद्युत् विकास नीति
- (घ) सूचना प्रविधि नीति
- (ङ) पर्यटन नीति

(ग) कानून सम्बन्धी ज्ञान

- (क) नेपालको प्रचलित संविधान
- (ख) भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- (ग) लेखा परीक्षण ऐन, २०४८
- (घ) निजिकरण ऐन, २०५०
- (ङ) अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान ऐन, २०४८
- (च) विद्युत् ऐन, २०४९
- (छ) आयकर ऐन, २०५८
- (ज) विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०४९
- (झ) उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०५४
- (ञ) श्रम ऐन, २०४८
- (ट) जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
- (ठ) विद्युत् चोरी नियन्त्रण ऐन, २०५८
- (ड) नेपाल विद्युत् प्राधिकरण ऐन, २०४९
- (ढ) नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको प्रचलित आर्थिक प्रशासन विनियमावली ।
- (ण) नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको प्रचलित कर्मचारी सेवा विनियमावली ।
- (त) नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको प्रचलित दैनिक तथा भ्रमणभत्ता विनियमहरू ।
- (थ) नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको प्रचलित कर्मचारी सापटी सम्बन्धी कार्यविधि ।

द्वितीयपत्र : व्यवस्थापकीयज्ञान**क. व्यवस्थापन सम्बन्धी**

१. व्यवस्थापनको अवधारणा, सिद्धान्तहरू एवं कार्यहरू ।
२. निर्णय प्रकृया, नेतृत्व, उत्प्रेरणा, संचार ।
३. संगठन संरचना, अधिकार प्रत्यायोजन र विकेन्द्रीकरण ।
४. मानव संसाधन व्यवस्थापन ।
५. नियन्त्रण तथा गुणस्तर व्यवस्थापन ।
६. समूह निर्माण (Team Building)
७. द्वन्द्व व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन ।
८. रणनीतिक व्यवस्थापन ।
९. वार्ता तथा संभौता व्यवस्थापन ।
१०. व्यवस्थापकीय नैतिकता(Managerial Ethics) र संस्थागत सामाजिक जिम्मेवारी(Corporate Social Responsibility) ।
११. व्यवस्थापनको विश्वव्यापि सन्दर्भ ।
१२. नेपाल विद्युत् प्राधिकरणमा व्यवस्थापनका समस्या एवं चुनौतीहरू ।

ख. समस्या समाधान :

व्यवस्थापकीय कार्यसंग सम्बन्धित कुनै एउटा समस्या दिईनेछ । प्रचलित ऐन नियमको परिधि र अवस्था समेतलाई विचार गरी दिइएको समस्याको निम्न आधारमा उपयुक्त समाधान र सुझाव प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ ।

- (१) समस्याका खास खास कारणहरू दर्शाउने ।
- (२) समस्या समाधानका लागि सुझावहरू प्रस्तुत गर्ने ।
- (३) प्रस्तुत सुझावहरू कार्यान्वयन गर्दा त्यसबाट पर्न सक्ने सकारात्मक प्रभावहरू उल्लेख गर्ने ।

नोट: पाठ्यक्रममा राखिएका संविधान, नीति, ऐन, नियम र विनियमहरू परीक्षा हुनु भन्दा ३ महिना अगाडी सम्म संशोधन वा खारेज भई त्यसको सट्टा हाल प्रचलनमा रहेकालाई सोही अनुरूप पाठ्यक्रममा समावेश भएको मानिने छ ।